

Trosa kommun

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Fornbyskolan
belägen i Trosa kommun

Uppföljning av tillsyn i Fornbyskolan

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Fornbyskolan i Trosa kommun under våren 2017. Skolinspektionen beslutade den 28 augusti 2017 att förelägga Trosa kommun vid vite att vidta åtgärder för att avhjälpa brister i verksamheten. Efter uppföljning fattade Skolinspektionen ett nytt beslut om föreläggande vid vite den 27 mars 2018. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Utredningen i uppföljningen omfattar dels en redovisning från Trosa kommun, dels information som Skolinspektionen inhämtat vid besök på Fornbyskolan den 20-21 september 2018. Vid besöket genomfördes intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsan samt elever. Det genomfördes även lektionsobservationer.

Skolinspektionens beslut

Trosa kommun har avhjälpt påtalade brister och Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen av Fornbyskolan.

Avhjälpta brister i verksamheten

Undervisning och lärande

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Trosa kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; 5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Trosa kommun avhjälpt denna brist.

Motivering

Skolinspektionen bedömer att eleverna ges ett aktivt lärarstöd genom strukturerad undervisning. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att lärarna har ett gemensamt sätt att strukturera lektioner. Lärarna uppger att det

handlar om att arbeta med tydlighet i lektionerna, exempelvis att mål för lektionen presenteras och att eleverna vet vad som förväntas av dem. Rektorn säkerställer bland annat att undervisningen utgår från och omfattar målen i läroplan och kursplaner genom att begära in lärarnas pedagogiska planeringar.

Lektionsobservationer visar att lektionerna har en tydlig struktur där olika moment logiskt följer på varandra. Lektionerna är varierade och lärarna väver in mål och syfte med lektionerna i introduktionen eller vid annat tillfälle på ett naturligt sätt som eleverna kan ta till sig. Uppgiftsbeskrivningarna är tydliga och lärare motiverar elever under lektionerna, exempelvis med positiv förstärkning. När flera lärare är med på en lektion finns en tydlig ansvarsfördelning dem emellan. Flera av lektionerna avslutas med en koppling till kommande lektion och ett par av lektionerna avslutas med att eleverna får pröva vad de lärt sig.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder, ingivet dokument om lärares behörighet och av Skolinspektionens besök framgår att undervisningen på skolan i hög grad genomförs av legitimerade lärare med behörighet för den undervisning de bedriver. Enligt Skolinspektionens bedömning innebär detta goda förutsättningar för att eleverna ska få ett aktivt lärarstöd i undervisningen.

Skolinspektionen bedömer vidare att undervisningen anpassas efter elevernas behov och förutsättningar. Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder, intervju med rektorn och representanter för elevhälsan och lärarna framgår att rektorn har genomfört en pedagogisk kartläggning av samtliga elever på skolan. Kartläggningen utgör grund för att anpassa undervisningen efter elevernas olika behov och förutsättningar. Uppdatering av kartläggningen sker kontinuerligt på arbetslagsmöten. Alla lärare på skolan deltar också i Skolverkets kompetensutveckling "Specialpedagogik för lärande". Syftet är bland annat att utveckla undervisningen och lärmiljön för att möta elevers olika behov och förutsättningar. Skolans specialpedagog leder arbetet. Av intervjuerna framgår vidare att lärarna ges förutsättningar att organisera och planera undervisningen utifrån elevernas behov genom möjligheterna till samverkan i arbetslagen och årskursvis samplanering. Även hur skolan har organiserat lärarresurserna med exempelvis tre lärare som samarbetar kring två klasser, eller att fyra lärare samarbetar kring tre klasser, bidrar till lärarnas möjligheter att planera utifrån elevers behov.

Av lektionsobservationer framgår flera exempel där läraren knyter an till elevernas erfarenheter och ställer utmanande frågor. Lärarna ger i intervju exempel på fördjupande uppgifter eleverna får vid behov, vilket bekräftas av eleverna. Enligt rektorn förs diskussioner inom specialpedagogiska lyftet om

hur elever som har lätt för sig kan utmanas. I några årskurser arbetar lärarna med att ordna olika elevgrupper inför nya moment i undervisningen. Syftet är både att befästa grundläggande kunskaper hos några elever samt att ge andra elever möjlighet att nå så långt som möjligt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling***Bedömning av brist***

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Trosa kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Trosa kommun avhjälpt denna brist.

Motivering

Skolinspektionen bedömer att utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. I tidigare beslut, fattat den 27 mars 2018, påtalade Skolinspektionen att bristen gällande studiero på skolan även hängde samman med bristen på aktivt lärarstöd och individanpassning av undervisningen. Arbetet med strukturerade lektioner och en anpassning av undervisningen till elevers behov, vilket beskrivits ovan, i avsnittet

Undervisning och lärande, bidrar till en skolmiljö som präglas av studiero. Vidare framgår av lektionsobservationer att det är arbetsro och i stort sett alla elever är uppmärksamma under genomgångar och fokuserade på arbetsuppgifterna. I de fall någon eller några elever inte haft fokus på arbetet har lärarna haft strategier för att lösa situationerna.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder samt av intervjuer framgår att flera arbetsprocesser för att tillförsäkra alla elever studiero pågår på skolan. Såväl rektorn som lärarna och representanterna för elevhälsan uppger att arbetet med Specialpedagogik för lärande och arbetet med DATE (ett material från Specialpedagogiska skolmyndigheten för arbete med tillgängliga lärmiljöer i skolan) varit betydelsefulla utvecklingsinsatser. Enligt elevhälsans representanter finns en gemensam uppfattning på skolan om vikten av relationernas betydelse för elevernas motivation. Kuratorn på skolan stödjer lärarna praktiskt och systematiskt i arbetet med att eleverna ska känna sammanhang och delaktighet. Exempelvis har alla lärare i årskurs 4-6 arbetat med ett tema om elevers delaktighet, inflytande och ansvar. Vidare framgår av huvudmannens redovisning av åtgärder och av intervjuer med lärare och

rektorn att lärarna genomför rörelsepass med eleverna i undervisningen, för att upprätthålla studiero och elevernas koncentration. I och med att andelen legitimerade lärare nu är hög, finns även ur det perspektivet goda förutsättningar att upprätthålla studieron på skolan. Rektorn följer upp studieron genom lektionsobservationer.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Trosa kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten har legitimation och är behöriga för den undervisning de bedriver, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav. (2 kap. 13 och 17-18 §§ skollagen; 33 § införelagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Trosa kommun avhjälpt denna brist.

Motivering

Skolinspektionen konstaterar att flertalet av lärarna vid skolenheten har legitimation och är behöriga för den undervisning de bedriver. Av huvudmannens redovisning framgår att från och med höstterminen 2018 är drygt 90 procent av lärarna på skolan legitimerade. Det är tre lärare av totalt 34 som saknar lärarlegitimation. Av dessa väntar en på att ansökan om legitimation ska beviljas och en har påbörjat lärarutbildning. Därutöver har, som tidigare nämnts, lärarna organiserats så att exempelvis fyra lärare samarbetar kring tre klasser. Det ger en bred behörighet i konstellationerna kring varje årskurs, så att alla elever så långt som möjligt undervisas av behöriga lärare.

I ärendets slutliga handläggning har avdelningschef Maria Sundkvist, tf enhetschef Sofia Lindstrand, tf avdelningsjurist Anna Åhman Lundberg och jurist Helena Boson deltagit.

Beslut

2018-11-27

6 (6)

Dnr 43-2016:10980

X Tommy Lagergren

Biträdande generaldirektör

Signerat av: Tommy Lagergren

X Anders Berggren

Föredragande

Signerat av: Anders Berggren